GREDI YA 8 – 2026

KISWAHILI: LUGHA

KARATASI YA 1

Muda: Saa 1 dakika 40 | Alama: 50

Jina la Mwanafunzi	Nambari ya Mtihani	Jina la Shule	Nambari ya Shule

MAAGIZO KWA MWANAFUNZI

1. Umepewa kijitabu hiki cha maswali na karatasi ya majibu.
2. Kijitabu hiki kina maswali 50. Jibu maswali yote kwenye karatasi ya majibu uliyopewa, wala si katika kijitabu hiki.
3. Tumia penseli ya kawaida aina ya HB.
4. Hakikisha karatasi yako ya majibu ina nambari yako ya mtihani, jina lako, jina la shule na jina la somo.
5. Kwa kila swali umepewa majibu manne A, B, C na D. Chagua jibu moja sahihi.
6. Kwenye karatasi ya majibu, chora kistari cheusi ndani ya kisanduku chenye herufi ya jibu ulilochagua.
7. Chora kistari katika kisanduku kimoja tu kwa kila swali.
8. Hakikisha karatasi ya majibu ni safi na usiikunje.
9. Usiondoe ukurasa wowote kutoka kwenye kijitabu hiki.

SEHEMU A: UFAHAMU WA KUSOMA

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali 1 hadi 12.

Katika kijiji cha Mwangaza, vijana walianzisha bustani ya mboga karibu na mto. Mwanzoni, watu wengi walidhani kuwa mradi huo usingefaulu kwa sababu vijana walikuwa hawana fedha nyingi. Hata hivyo, vijana hao waligawana majukumu. Baadhi yao walitayarisha mashamba, wengine walitafuta mbegu bora, huku wengine wakisimamia umwagiliaji. Walitumia maji kwa uangalifu ili mto usikauke.

Baada ya miezi kadhaa, bustani ilianza kutoa mazao mengi. Vijana waliuza sehemu ya mboga sokoni na kutumia mapato kununua vifaa zaidi. Pia waliweka sehemu ya fedha kama akiba. Mafanikio hayo yaliwahamasisha vijana wengine kujiunga na mradi.

Mkuu wa kijiji aliwapongeza kwa kuwaonyesha kuwa kazi ya pamoja inaweza kuleta mabadiliko. Aliwasihi watunze mazingira na kuepuka kutumia kemikali ambazo zinaweza kuchafua maji. Vijana walikubaliana kuendelea na kilimo kinacholinda mazingira.

1. Ni jambo gani lililofanya mradi wa vijana uanze kufanikiwa?

A. Walipata mkopo mkubwa
B. Waligawana majukumu
C. Walihamia mjini
D. Walipata mashine nyingi

2. Kwa nini vijana walitumia maji kwa uangalifu?

A. Ili mto usikauke
B. Ili mboga zikue usiku
C. Ili waepuke kwenda sokoni
D. Ili wasitumie mbegu nyingi

3. Neno 'mapato' katika kifungu lina maana ya

A. gharama zilizotumika
B. fedha zilizopatikana
C. madeni ya vijana
D. vifaa vya kilimo

4. Vijana walifanya nini baada ya kuuza baadhi ya mboga?

A. Walifunga bustani
B. Walitumia fedha zote kwa burudani
C. Walininunua vifaa zaidi na kuweka akiba
D. Waligawa fedha zote kwa wanakijiji

5. Ni funzo gani kuu linaloweza kupatikana kutokana na kifungu?

A. Kazi ya pamoja inaweza kusaidia kufanikisha mradi
B. Kilimo kinafaa kufanywa mijini pekee
C. Vijana hawapaswi kutumia fedha
D. Mito haifai kutumiwa kwa kilimo

6. Mkuu wa kijiji aliwasihi vijana waepuke

A. kuuza mboga sokoni
B. kugawana majukumu
C. kutumia kemikali zinazoweza kuchafua maji
D. kuweka fedha kama akiba

7. Ni neno gani katika kifungu linaonyesha kuwa vijana walikuwa wamefanikiwa?

A. Mwanzoni
B. Hata hivyo
C. Mafanikio
D. Hata

8. Kwa nini vijana wengine walijiunga na mradi?

A. Walivutiwa na mafanikio ya mradi
B. Walitaka kuacha shule
C. Walilazimishwa na mkuu wa kijiji
D. Walitaka kuhamia kijiji kingine

9. Msimamo wa vijana kuhusu mazingira unaweza kuelezwa kuwa

A. wa kutojali
B. wa kuwajibika
C. wa kupinga kilimo
D. wa ubinafsi

10. Kifungu hiki kinafaa kupewa kichwa gani?

A. Safari ya Vijana Mjini
B. Bustani ya Mwangaza
C. Mto Uliokauka
D. Soko la Kijiji

11. Ni ipi haikutajwa kama jukumu la vijana?

A. Kutayarisha mashamba
B. Kutafuta mbegu

C. Kusimamia umwagiliaji
D. Kujenga barabara

12. Kauli 'kazi ya pamoja inaweza kuleta mabadiliko' inaonyesha umuhimu wa

A. ushirikiano
B. ushindani
C. uzembe
D. kutegemea wengine

SEHEMU A: UFAHAMU WA KUSOMA – KIFUNGU CHA PILI

Soma kifungu kifuatacho kisha ujibu maswali 13 hadi 20.

Maktaba ya shule ni mahali muhimu kwa wanafunzi wanaotaka kuongeza maarifa. Katika Shule ya Tumaini, wanafunzi walikubaliana kuanzisha saa moja ya kusoma kila jioni baada ya masomo. Mwalimu wa lugha aliwashauri kuchagua vitabu vinavyolingana na umri wao na kuandika maneno mapya katika daftari maalumu.

Baada ya muda, wanafunzi walianza kuboresha msamiati wao na kuelewa vifungu kwa urahisi zaidi. Wengine waligundua vipaji vyao vya uandishi baada ya kusoma hadithi mbalimbali. Hata hivyo, mwalimu aliwakumbusha kuwa kusoma kwa manufaa kunahitaji nidhamu. Alisema kuwa kusoma bila kuelewa ni kama kusafiri bila kujua unakoenda.

Wanafunzi walipanga kutunza vitabu vizuri na kuwahimiza wenzao kutumia maktaba. Walikubaliana pia kutoweka simu zao karibu wakati wa saa ya kusoma ili kuepuka usumbufu.

13. Lengo kuu la saa ya kusoma lilikuwa

A. kuwafanya wanafunzi kuchelewa nyumbani
B. kuongeza maarifa na uwezo wa kusoma
C. kupunguza idadi ya walimu
D. kuwafanya wanafunzi waache michezo

14. Mwalimu aliwashauri wanafunzi kuandika

A. majina ya walimu
B. maneno mapya
C. ratiba ya michezo
D. bei za vitabu

15. Ni matokeo gani yalitokana na kusoma mara kwa mara?

A. Msamiati uliimarika
B. Wanafunzi waliacha kuandika
C. Vitabu vilipotea
D. Masomo yalifutwa

16. Msemo 'kusoma bila kuelewa ni kama kusafiri bila kujua unakoenda' unasisitiza

A. umuhimu wa kuelewa unachosoma
B. hasara za kusafiri
C. umuhimu wa simu
D. kutokuwepo kwa maktaba

17. Wanafunzi waligundua baadhi yao walikuwa na vipaji vya

A. uandishi

B. uchezaji wa mpira
C. useremala
D. upishi

18. Kwa nini walipanga kutoweka simu karibu wakati wa kusoma?

A. Ili kuzuia usumbufu
B. Ili simu zipotee
C. Ili wapate mtandao
D. Ili wachaji simu

19. Kulingana na kifungu, kusoma kwa manufaa kunahitaji

A. bahati
B. nidhamu
C. fedha nyingi
D. ushindani

20. Ni tabia ipi haikupendekezwa na wanafunzi?

A. Kutunza vitabu
B. Kuwahimiza wenzao kutumia maktaba
C. Kuweka simu karibu wakati wa kusoma
D. Kusoma vitabu vinavyofaa umri wao

SEHEMU B: SARUFI NA MATUMIZI YA LUGHA

Soma mazungumzo yafuatayo kisha ujibu maswali 21 hadi 25.

Amina: Habari, Neema? Umeonekana mwenye furaha leo.
Neema: Habari Amina! Nimefurahi kwa sababu nimechaguliwa kuwakilisha shule katika mashindano ya hotuba.
Amina: Hongera! Umejiandaa vipi?
Neema: Nimekuwa nikisoma kwa bidii na kufanya mazoezi mbele ya wenzangu.
Amina: Hilo ni jambo zuri. Je, unahitaji msaada wowote?
Neema: Ningependa unisikilize nikifanya mazoezi jioni.
Amina: Bila shaka. Tutafanya hivyo baada ya masomo.
Neema: Asante sana. Msaada wako unanipa moyo.

21. Amina angempongeza Neema kwa kusema

A. Pole kwa msiba
B. Hongera!
C. Shikamoo!
D. Samahani!

22. Neema amechaguliwa kushiriki katika

A. mashindano ya hotuba
B. mashindano ya riadha
C. tamasha la muziki
D. mchezo wa mpira

23. Neema anaomba Amina amsaidie kwa

A. kumnunulia kitabu
B. kumsikiliza wakati wa mazoezi
C. kumpeleka sokoni

D. kumwandikia hotuba

24. Ni kauli gani inaonyesha uhusiano mzuri kati ya Amina na Neema?

A. Amina alikataa kumsaidia
B. Amina aliahidi kumsikiliza
C. Neema alimshtaki Amina
D. Amina alimpuuza Neema

25. Neno 'moyo' katika kauli 'unanipa moyo' linatumika kwa maana ya

A. sehemu ya mwili pekee
B. kutia hamasa na ujasiri
C. kuogopesha
D. kukataa msaada

Kifungu kifuatacho kina nafasi za 26 hadi 35. Chagua jibu linalofaa zaidi kujaza kila nafasi.

Jana wanafunzi wa shule yetu ____26____ safari ya elimu katika makumbusho. Walifika mapema ____27____ walitaka kupata muda wa kutosha wa kujifunza. Mwalimu ____28____ wanafunzi wabaki pamoja wakati wa ziara. Kila mwanafunzi alikuwa ____29____ daftari la kuandikia maelezo. Walipoingia, mwongozaji ____30____ historia ya vitu vilivyokuwa humo. Wanafunzi walimsikiliza ____31____ na kuuliza maswali mengi. Baada ya ziara, kila mmoja ____32____ alichojifunza. Mwalimu alisema kuwa ziara hiyo ilikuwa ____33____ kwao. Aliwahimiza ____34____ maarifa waliyopata na wenzao. Hatimaye, wanafunzi walirudi shuleni ____35____ furaha.

26.

A. walifanya
B. wamefanya
C. hufanya
D. walifanya?

27.

A. kwa sababu
B. ingawa
C. lakini
D. isipokuwa

28.

A. aliwaambia
B. aliwaambiwa
C. aliambiwa
D. amewaambia

29.

A. na
B. kwa
C. wa
D. ya

30.

A. alieleza
B. alielezwa
C. anaeleza

D. ameelezwa

31.

A. makini
B. haraka
C. uzembe
D. kelele

32.

A. aliandika
B. waliandika
C. imeandika
D. huandika

33.

A. muhimu
B. wa muhimu
C. umuhimu
D. kwa umuhimu

34.

A. kushiriki
B. kushirikisha
C. walishiriki
D. ushirikiano

35.

A. kwa
B. ya
C. wa
D. cha

Kutoka swali la 36 hadi la 50, chagua jibu sahihi.

36. Chagua sentensi yenye nomino ya jamii.

A. Kundi la wanafunzi limefika.
B. Mtoto ameandika barua.
C. Mti umeanguka.
D. Asha anasoma.

37. Neno lililopigiwa mstari katika sentensi 'Lo! Mtoto ameanguka.' ni aina gani ya neno?

A. Kihisishi
B. Kivumishi
C. Kiwakilishi
D. Kielezi

38. Chagua sentensi yenye kivumishi cha idadi.

A. Watoto watano wamefika.
B. Mtoto mrefu amefika.
C. Miti mirefu imekatwa.
D. Kitabu hiki ni kipya.

39. Ni sentensi ipi iliyo katika wakati uliopita hali timilifu?

A. Mwalimu ameingia darasani.
B. Mwalimu aliingia darasani.
C. Mwalimu ataingia darasani.
D. Mwalimu alikuwa akiingia darasani.

40. Sentensi 'Maji yalitiririka taratibu.' imetumia kielezi gani?

A. Kielezi cha namna
B. Kielezi cha wakati
C. Kielezi cha mahali
D. Kielezi cha kiasi

41. Ni sentensi ipi inayoonyesha hali ya kuagiza?

A. Fungua kitabu chako sasa.
B. Utafungua kitabu kesho.
C. Alifungua kitabu chake.
D. Kitabu kimefunguliwa.

42. Juma alisafiri Jumamosi na akarejea baada ya siku nne. Alirejea siku gani?

A. Jumatatu
B. Jumanne
C. Jumatano
D. Alhamisi

43. Chagua kundi lenye vivumishi pekee.

A. wazuri, watatu, refu
B. jana, sana, hapa
C. na, lakini, au
D. mimi, yeye, wao

44. Chagua viambishi sahihi katika sentensi: 'Mahali ____napopandwa maua ____pendeza.'

A. pa, pa
B. ku, ku
C. m, m
D. i, i

45. Ni kundi lipi lina maneno yenye maana zinazokaribiana?

A. furaha – shangwe
B. ingia – toka
C. baridi – moto
D. anza – maliza

46. Nomino 'mazingira' iko katika ngeli gani?

A. YA-YA
B. LI-YA
C. I-I
D. U-YA

47. Chagua kinyume cha kitenzi 'funga' katika sentensi 'Funga mlango.'

A. Fungua
B. Fukia
C. Fagia

D. Futa

48. Tambua hisia katika sentensi: 'Lo! Umefanya kazi nzuri sana!'

A. Furaha
B. Huzuni
C. Hasira
D. Hofu

49. Chagua usemi wa taarifa wa: 'Nitakuja kesho,' Amina alisema.

A. Amina alisema kuwa angekuja kesho.
B. Amina alisema kuwa atakuja jana.
C. Amina alisema kuwa alikuja leo.
D. Amina alisema kuwa atakuja jana.

50. Ni sentensi gani inayoonyesha mtu anamfanyia mwingine jambo?

A. Kaka alimlimia jirani shamba.
B. Watoto wanasoma vitabu.
C. Asha alijisafisha mwenyewe.
D. Wanafunzi walicheza mpira.